

Expunere de motive

Prezenta propunere legislativă își dorește instituirea zilei de **12 august** ca zi de sărbătoare a Banatului, una din străvechile regiuni ale României.

Din punct de vedere politico-administrativ, Banatul este împărțit astăzi între România, Serbia și o foarte mică parte din Ungaria, însă suprafața cea mai consistentă, de aproximativ două treimi din teritoriul Banatului istoric, îi revine țării noastre.

Din punct de vedere geografic Banatul este teritoriul delimitat de Dunăre la sud, Tisa la vest, Mureș la nord și Carpații Meridionali la est, având drept centru politico-administrativ al regiunii actualul Municipiu Timișoara.

Istoria Banatului, asemenea istoriei întregului spațiu românesc, a fost una zbuciumată. Teritoriul a fost în permanență revendicat de una sau alta dintre Marile Puteri.

Istoria evocă pe rând existența Voievodatului lui Glad, conducerea maghiară, urmată de ocupația otomană până în anul 1716. În acest an izbucnește războiul austro-turc ce se va încheia cu victoria Austriei. Prin semnarea păcii de la Passarovitz (1718), turcii au cedat Austriei, printre altele, și teritoriile românești Banat și Oltenia.

Multe date istorice au o însemnătate deosebită pentru evoluția din timp a regiunii. Printre aceste putem aminti data de 23 septembrie 1718, dată la care s-a stabilit cea dintâi denumire a Banatului de către cel dintâi guvernator al său, Claudiu Florimund Mercy: Administrația imperială a Țării Banatului (Kaiserliche Banater LandesAdministration). Din acea zi, regiunea a fost administrată direct de Viena și a devenit o regiune de sine stătătoare cu implicații deosebite pentru evoluția sa viitoare. Este inclus teritoriul situat între Dunăre, Mureș și Tisa împărțit în șase mari unități cu trei ținuturi: Dunăre-Tisa (aici a figurat Backa), ținutul de dincolo de Tisa (aici a figurat Banatul Timișoarei) și ținutul Srem (Szeremseg). Banatul Timișoarei a fost împărțit în comitatele Caraș-Severin, Timiș, Torontal și Arad.

Prin măsurile adoptate, Viena a avut în vedere realizarea unui experiment politic și economic. Împăratul a propus organizarea celei dintâi provincii ereditare din partea de est a imperiului.

Banatul a beneficiat de politici proprii de dezvoltare. Regiunea s-a caracterizat printr-o economie diversă și dinamică, rolul important revenind agriculturii (cultivarea extensivă a grâului, porumbului și viței de vie) mineritului și industriei.

Punțile de legătură între comunități au fost asigurate de bisericile greco-ortodoxă și romano-catolică.

În data de 3 august 1919 a fost instalată administrația românească în estul Banatului; aceasta fiind ziua în care militarii români, conduși de colonelul Virgil Economu intrau în Timișoara, fiind primiți de oficialitățile orașului.

O importanță aparte o are ziua de **12 august 1919**. Este ziua în care prefectul de Timiș, Aurel Cosma, a emis un Apel în care sublinia că autoritățile din subordinea sa preluaseră în administrație românească județul Timiș și orașul Timișoara. Ziua în care locuitorii Banatului românesc intraseră sub jurisdicția României, iar autoritățile statului urmau să facă uz de toate mijloacele pentru a asigura liniștea și pacea socială în regiune. Din acea zi, administrația românească a Banatului promisese că va conduce ținând seama de "iubirea de dreptate imparțială față de toți fără deosebire de religie, naționalitate și treaptă socială".

Din aceste considerente, dar și din dorința de a aduce în lumină istoria, valorile sociale și politice precum și lupta înaintașilor noștri, va supunem spre dezbatere și adoptare inițiativa legislativă – **Lege privind declararea zilei de 12 august - Ziua Banatului**.

Inițiator:

Simonis Alfred-Robert, deputat PSD